

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 675/2025
04.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Мирољуба Томића и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА - адвоката Вићентија Даријевића, Деане Берак Савковић, Марине Миленковић и Јелене Пирић, поднетом против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 124/25 од 20.02.2025. године, у седници већа одржаној дана 04.06.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА - адвоката Вићентија Даријевића, Деане Берак Савковић, Марине Миленковић и Јелене Пирић у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) Законика о кривичном поступку, па се **ПРЕИНАЧУЈЕ** правноснажна пресуда Апелационог суда у Београду Кж1 124/25 од 20.02.2025. године у погледу одлуке о казни, тако што Врховни суд окривљеног АА за кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, за које је правноснажно оглашен кривим, применом одредби чланова 4, 42, 45 и 54. Кривичног законика, **ОСУЂУЈЕ** на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 10 (десет) месеци, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву ЗК.733/21 од 24.01.2024. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од 1 (једне) године која се има извршити на тај начин што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, са електронским

надзором. Према окривљеном је изречена мера безбедности забрана управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од 1 године. Окривљени је обавезан да плати суду на име трошкова кривичног поступка износ од 101.152,82 динара и на име паушала износ од 5.000,00 динара, а све у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 124/25 од 20.02.2025. године усвојена је жалба јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Панчеву, па је преиначена пресуда Основног суда у Панчеву ЗК.733/21 од 24.01.2024. године у погледу одлуке о казни, тако што је Апелациони суд у Београду окривљеног АА због извршења кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, осудио на казну затвора у трајању од 2 (две) године.

Браниоци окривљеног АА - адвокати Вићентије Даријевић, Деана Берак Савковић, Марина Миленковић и Јелена Пирић су поднели захтев за заштиту законитости само против правноснажне другостепене пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 124/25 од 20.02.2025. године, због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 1) и члана 439. тачка 3) ЗКП, те због повреде одредбе члана 34. став 4. Устава Републике Србије, са предлогом да Врховни суд усвоји као основан поднети захтев, те да укине у целини пресуду Апелационог суда у Београду Кж1 124/25 од 20.02.2025. године и предмет врати том суду на поновну одлуку или да преиначи у целини другостепену пресуду тако што ће одбити као неосновану или одбацили као неблагоприятну жалбу јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Панчеву и потврдити пресуду Основног суда у Панчеву ЗК.733/21 од 24.01.2024. године, као и да у складу са одредбом члана 488. став 3. ЗКП, с обзиром на садржај захтева, одреди да се одложи извршење правноснажне пресуде.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажну пресуду против које је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, док су у осталом делу испуњени услови за одбачај захтева (члан 487. став 1. тачка 2. и 3. ЗКП).

По налажењу Врховног суда, основано браниоци окривљеног АА у поднетом захтеву истичу да је Апелациони суд у Београду доношењем побијане другостепене пресуде Кж1 124/25 од 20.02.2025. године учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП на штету окривљеног, обзиром да је одлуком о кривичној санкцији повредио одредбу члана 54. став 3. КЗ којом је императивно прописано да се околност која је обележје кривичног дела не може узети у обзир и као отежавајућа, односно олакшавајућа

околност, изузев ако прелази меру која је потребна за постојање кривичног дела или одређеног облика кривичног дела или ако постоје две или више оваквих околности, а само једна је довољна за постојање тежег, односно лакшег облика кривичног дела.

Наиме, другостепени суд је, у конкретном случају, преиначио првостепену пресуду у погледу одлуке о казни и окривљеног АА осудио на казну затвора у трајању од 2 (две) године. Приликом одмеравања висине казне, другостепени суд је, оцењујући да је жалба јавног тужиоца основана, ценио и околност да се окривљени критичном приликом кретао недозвољеном брзином од 77 км/час, а дозвољена брзина кроз насељено место је 50 км/час, те околност да окривљени није прилагодио брзину возила тако, да у свакој ситуацији коју види или има разлога да је предвиди, може безбедно да заустави возило испред обележеног пешачког прелаза и пропусти пешака, који је већ ступио на пешачки прелаз, при чему су ове околности истоветно наведене и у чињеничном опису изреке првостепене пресуде као обележје бића кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ за које је окривљени правноснажно оглашен кривим и осуђен, а везано за непридржавање од стране окривљеног саобраћајних прописа из члана 43. став 1. и члана 99. став 3. Закона о безбедности саобраћаја на путевима и исте не прелазе меру која је потребна за његово постојање, па стога наведене околности, сходно одредби члана 54. став 3. КЗ која предвиђа принцип забране двоструког вредновања, не могу бити вредноване, односно узете у обзир два пута, а што је Апелациони суд у Београду као другостепени у овом случају учинио.

Са изнетих разлога, налазећи да се основано захтевом за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА - адвоката Вићентија Даријевића, Деане Берак Савковић, Марине Миленковић и Јелене Пирић указује да је правноснажном другостепеном пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 124/25 од 20.02.2025. године на штету окривљеног учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, то је Врховни суд ову повреду закона отклонио, тако што је преиначио наведену другостепену пресуду у погледу одлуке о казни и окривљеног АА за кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, за које је правноснажно оглашен кривим, применом одредби чланова 4, 42, 45. и 54. КЗ осудио на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 10 (десет) месеци. Врховни суд је нашао да је овако одмерена казна затвора сразмерна објективној тежини извршеног кривичног дела, те олакшавајућим околностима које су у смислу члана 54. КЗ утврђене на страни окривљеног у редовном поступку, као и степену кривице окривљеног и јачини угрожавања заштићеног добра, те да је изречена кривична санкција нужна и довољна да се њоме оствари општа сврха изрицања кривичне санкције из члана 4. КЗ и сврха кажњавања из члана 42. КЗ и то како у односу на самог окривљеног, тако и на плану генералне превенције.

Захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА у осталом делу је одбачен.

Наиме, браниоци окривљеног у осталом делу захтева као разлог његовог подношења истичу битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном, навођењем да је Апелациони суд у Београду као другостепени одлучивао о кривичноправној ствари која је већ правноснажно пресуђена. Међутим, браниоци у својим даљим наводима којима образлажу постојање по њима ове повреде, по налажењу Врховног суда, заправо само указују на постојање по њима неправилности и незаконитости у поступању суда приликом достављања првостепене пресуде јавном тужиоцу, те у поступку стављања ван снаге клаузуле правноснажности и извршности на првостепену пресуду Основног суда у Панчеву ЗК.733/21 од 24.01.2024. године, а која је констатована дана 19.03.2024. године и потом је започето са извршењем пресуде у делу примене изречене мере безбедности, а такође указују и на постојање сумње у погледу благовремености жалбе јавног тужиоца ОЈТ у Панчеву која је изјављена тек после 8 месеци од дана констатовања правноснажности првостепене пресуде.

Како, дакле, из изнетих навода произилази да браниоци окривљеног у осталом делу захтева, као разлог побијања другостепене пресуде, само формално означавају повреду закона због које је подношење захтева дозвољено окривљеном (члан 438. став 1. тачка 1. ЗКП), док суштински својим наводима у овом делу указују на постојање по њима неправилности и незаконитости у поступању суда приликом достављања првостепене пресуде јавном тужиоцу, те у поступку стављања ван снаге клаузуле правноснажности и извршности на првостепену пресуду Основног суда у Панчеву ЗК.733/21 од 24.01.2024. године, а такође указују и на постојање сумње у погледу благовремености жалбе јавног тужиоца ОЈТ у Панчеву која је изјављена на првостепену пресуду, а што све не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовим браниоцима због повреде закона, то је Врховни суд у овом делу захтев бранилаца окривљеног оценио недозвољеним.

Поред тога, браниоци окривљеног захтев за заштиту законитости подnose и због повреде одредбе члана 34. став 4. Устава Републике Србије, истицањем да је окривљеном у конкретном случају повређено право на правну сигурност, јер је другостепени суд након утврђене правноснажности и извршности првостепене пресуде одлучивао о жалби јавног тужиоца изјављеној против првостепене пресуде.

Када се захтев за заштиту законитости подноси из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, то се, према одредби члана 484. ЗКП, уз захтев мора доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људског права и слободе окривљеног или другог учесника у поступку, а које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима. Имајући у виду да у конкретном случају подносиоци захтева за заштиту законитости уз захтев нису доставили одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, то је Врховни суд нашао да у погледу ове повреде захтев

за заштиту законитости бранилаца окривљеног нема прописан садржај, па је на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 3) ЗКП у овом делу захтев одбацио.

Са изнетих разлога, а на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП у вези чланова 484. и 485. став 4. ЗКП, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.